

YPATINGA LIETUVIŲ TAUTOS ŠVENTĖ

Informacinis pranešimas vykstantiems į Romą ir kitiems

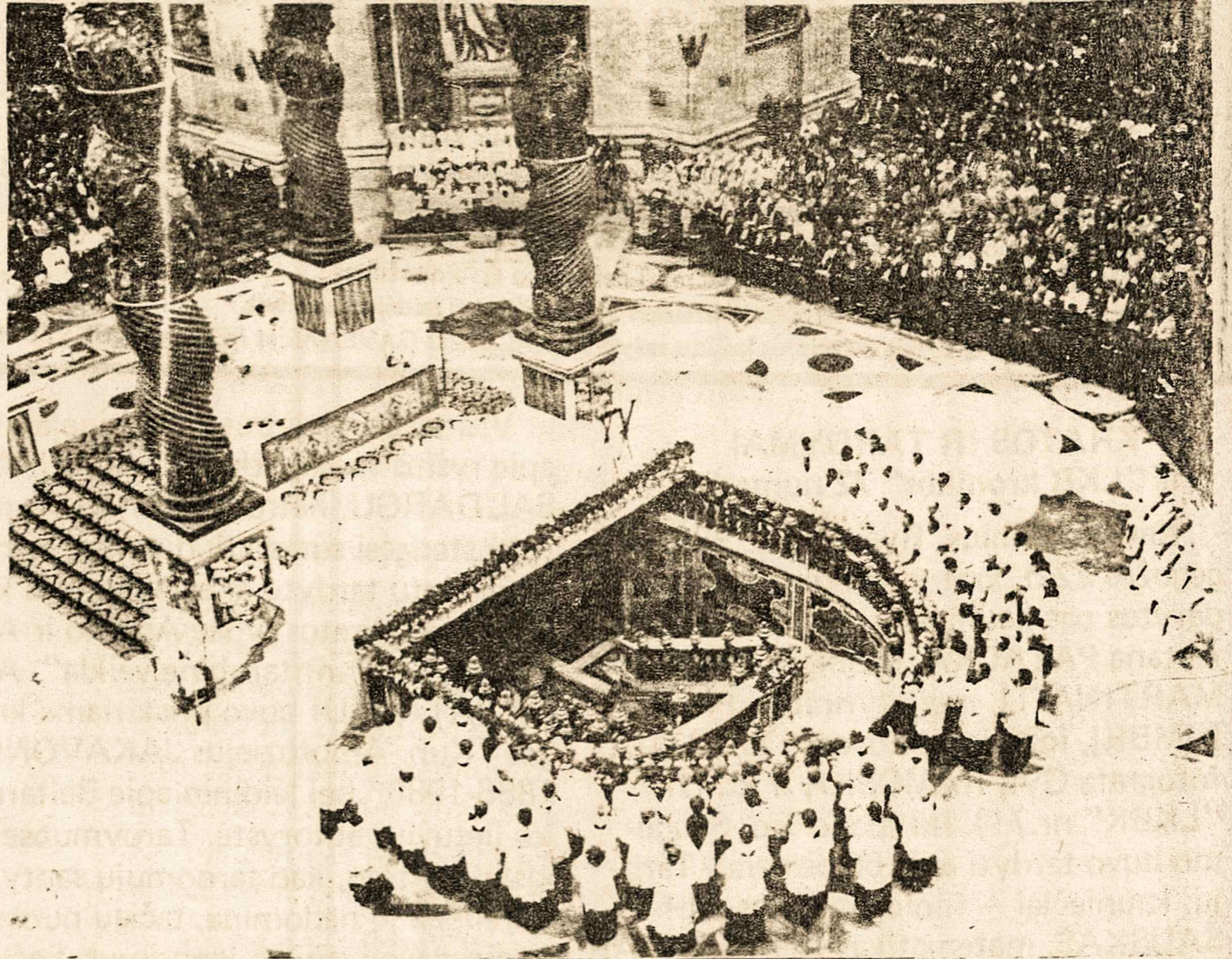
Pagrindinės Lietuvos krikščionybės sukakties šventės jau čia pat: birželio pabaigoje jos bus švenčiamos Lietuvos sostinėje Vilniuje ir krikščionybės centre Romoje. Į Lietuvos šventę Vilniuje mums vartai užkelti, bet į Romą visi keliai laisvi, ir lietuviai iš viso laisvojo pasaulio rengiasi gausiai dalyvauti iškilmėje ir arkiv. Jurgio Matulaičio beatifikacijoje.

Lietuvos krikščionybės sukaktis ir beatifikacija Romoje yra ypatinga lietuvių tautos šventė. Ją pagerbs savo dalyvavimu Vatikano ir Italijos pareigūnai, vyskupai, kardinolai, diplomatinis Vatikano korpusas ir pats Šventasis Tėvas. Vatikano paštas išleidžia mūsų sukaktuvinius ženklus. Popiežiaus istorijos mokslų komitetas rengia simpoziumą, pamaldoms duodamos garsiosios Šv. Petro, Šv. Jono Laterano ir Maria Maggiore bazilikos, o kultūriniais renginiais – puošni Pauliaus VI audiencijų salė Vatikane ir reprezentacinė Šv. Angelo pilis su sodais.

Romos iškilmės susijusios su didelėmis išlaidomis. Iškiimų lietuviškosios dalies išlaidas tenka dengti sukakties vykdomajam komitetui, būtent, parūpinti finansinę paramą Lietuvių operos chorui į Romą nuvykti, padėti jaunimui, Pietų Amerikos ir Suvalkų trikampio lietuviams, Vasario 16 gimnazijos mokiniams, surengti akademią – koncertą, pobūvį Šv. Angelo pilyje, padaryti video filmą ir kt. iš viso per 60.000.00 dol.

Kadangi darbų daug ir sąmata didelė, o aukos sunkiai rinkosi, vykdomasis komitetas ryžosi Romos iškilmių išlaidas dengti savo darbu – pačiam organizuoti į Romą keliones ir tokiu būdu išsprastinių nušimčių nuo lėktuvų ir viešbučių susidaryti pajamų. Bet viltys nepasitvirtino, kitiems ėmus keliones organizuoti.

Lietuvos vyčiai ir taip pat "Laiškų lietuviams" redakcija, organizuodami į Romą keliones, nuo kiekvieno keleivio skiria po 25 dol. vykdomajam komitetui minėtoms išlaidoms dengti ir taip pat užsako kiekvienam keleiviui bilietą į Šv. Angelo pilies pobūvį. Už tai nuoširdžiai dėkojame. Bet taip pat priėjome išvadą, kad ir kitiems grupių bei agentūrų vadovams tokiu pat būdu prisidėjus, vykdomajam komitetui bus įmanoma Romos iškilmių finansinę problemą bent iš dalies išspręsti.

Šv. Petro bazilikos didysis altorius. Čia bus iškilmingai paminėtas Lietuvos Krikščionybės Jubiliejus ir paskelbtas palaimintuoju arkivyskupas Jurgis Matulaitis

Todėl vykdomasis komitetas savo š. m. balandžio 29 d. posėdyje nutarė įvesti Romos iškilmių dalyvių registraciją su tokia auka: po 10 dol. mokius einančiam jaunimui (pradžios ir aukštesniųjų mokyklų ar kolegijų), operos ir jungtinio choro choristams ir tautinių šokių ansamblių nariams, kurie dalyvaus Romoje iškilmių programoje, ir po 25 dol. kitiems.

Atsiuntę registracijos auką, gauna iš vykdomojo komiteto specialiai Romos iškilmėms parengtą sukaktuvinį ženklą. Su juo bus įeinama į lietuvių audienciją pas Šv. Tėvą, lietuviams skirtą vietą šv. Petro ir kitose bazilikose ir į akademią-koncertą Vatikano audiencijų salėje.

Labai prašome kelionių į Romą vadovus užsakyti visiems savo grupės dalyviams registracijos ženklus, o dalyvius savąja auka už juos grupių vadovams atlyginti. Visiems už tai nuoširdžiai dėkojame ir kartu apgailestaujame, kad esame priversti šiuo reikaliu kreiptis. Jei grupėje yra aukščiau minėtų moksleivių, choristų ir šokėjų, prašome vadovus pridėti jų sąrašą, o kitų pranešti tik skaičių. Romos iškilmių dalyviai, ypač pavieniui vykstantieji, gali registracijos ženklus įsigyti ir tiesiog kreipdamiesi į vykdomojo komiteto išdininką žemiau nurodomu adresu.

Iškilmių metu taip pat rengiamas reprezentacinė Angelo pilyje pobūvis-vakarienė. Aukščiau minėti moksleiviai, choristai ir šokėjai gauna papigintus bi-

lietus po 10 dol., o kiti moka už bilietus po 35 dol. Turimomis žiniomis, kelionių agentūros bei vadovai yra jau įskaičiavę pobūvį į kelionės kainą. Todėl prašome kelionių vadovus, siunčiant dalyvių registracijos aukas, atsiskaityti ir už pobūvio bilietus, pridėdant sąrašą turinčių teisę gauti papigintus bilietus, o kitų paduodant tik skaičių. Prašome tai padaryti ligi birželio 10 d. Susitvarkę iš anksto, išvengsime bereikalingos našatės Romoje.

Čekius prašome rašyti "Lithuanian Christianity Jubilee" vadu ir siųsti vykdomojo komiteto išdininkui šiuo adresu: Br. Polikaitis, 7218 So. Fairfield Ave., Chicago, IL 60629, USA.

Prašome taip pat pranešti grupės vadovo vietinį adresą ir telefoną, adresą (viešbutį) Romoje ir telefoną, kiek asmenų vyksta, kada į Romą atvyksta ir kada išvyksta.

Šias žinias prašome pranešti Jubilėjaus vykdomasis komitetas, P.O. Box 438, Beverly Shores, IN 46301. Galima siųsti ir aukščiau nurodytu išdininko adresu. Šių žinių reikia mums, taip pat Romos komitetui, organizuojančiam iškilmių programą. Gautas žinias persiunčiame skubos keliu į Romą.

Romoje vykdomojo komiteto adresas bus tas pats, kaip Informacijos centro: Lietuvių kolegija, Via Casalmonferrato 20, tel. 75-94.908; 75.93.724.

Lietuvos krikščionybės sukakties vykdomasis komitetas

SEMANARIO

MŪSŲ
LIETUVA

"NOSSA LITUANIA"

Metinė prenumerata Brazilijoje Cz. 300,00

Prenumerata paprastu paštu į užsienį: 35 Dol.

Prenumerata oro paštu Šiaurės Amerikoje 60 Dol.

GARBĖS PRENUMERATORIUS Cz. 600,00

Užuojautos, Sveikinimai ir Skelbimai (Anūncios) mokami už skilties (Coluna) centimetra Cz. 20,00

Už skelbimų kalbą ir turinį, Redakcija neatsako. Rašiniai gražinami tik autoriui prašant.

Straipsnius ir Korespondenciją Redakcija taisy bei tvarko savo nuožiūra.

Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia Redakcijos bei leidėjų nuomonę.

Čekius, Perlaidas ir administracinius laiškus rašyti FRANCESCO GAVĖNAS ar PETRAS RUKŠYS vardu.

Rua Juatindiba, 28 Parque da Moóca - CEP 03124

São Paulo - Brasil

Diretor Responsável: VYTAUTAS BACEVIČIUS

Administrador: PETRAS RUKŠYS

Redige Equipe Editorial - Fone: 273-0338

Atskiro numerio kaina Cz. 5,00

Į P. Ameriką oro paštu: 45 Dol.

I tolimus kraštus: 75 Dol.

Vieno Numerio GARBĖS LEIDĖJAS Cz. 500,00

I tolimesnius kraštus: 75 Dol.

Vieno Numerio GARBĖS LEIDĖJAS Cz. 500,00

Rašiniai gražinami tik autoriui prašant.

KRATOS IR TARDYMAI
Iš "LKB kronikos" 72 numerio

Kaunas-Vilnius. Ryšium su 1986 m. gegužės 22 d. kratomis (kratos buvo padarytos pas kauniečius - A. PATAČKA, Antaną PATAČKA, inžinierių Pauliu MARTINAITI, menotyrininką Petrą KIMBRI, inžinierių Edvardą ŠIUGŽDĄ, fotografą Gytį RAMOŠKĄ ir kt. (žr. "LKBK" nr.71). Iki spalio 1 d. Saugumo buvo tardyti apie 60 asmenų. Tarp jų: kauniečiai - filologas Vytautas ALIŠAUSKAS, matematikas Algis SAUDARGAS, Aušra SAUDARGAITĖ, architektas Rimantas ZIMKUS, skulptorius Vladas RUKŠA, Adelė URBONAITĖ, gydytoja KURKLINSKIENĖ, Ramūnas KURKLINSKAS, inžinierė Adelė MISIŪTĖ, buvęs Žemės ūkio akademijos dėstytojas Vladas KUDIRKA, Arūnas REKAŠIUS, inžinierius Vytautas VOLSKIS, Žemės ūkio akademijos dėstytojas Prutenis JANULIS, studentė Jūratė BANEVIČIŪTĖ, buvęs politkalinys Liudas SIMUTIS, pensininkė Birutė FEDERAVIČIENĖ, buvęs Žemės ūkio akademijos dėstytojas, Jonas-Algirdas LAZDAUSKAS, restauratorius Antanas JUCEVIČIUS, darbininkas Kostas LUKĖNAS, architektas Vytautas PETRAŠONIS, buvęs politkalinys Petras PLUMPA, architektas Henrikas SAMBORA, matematikas Rolandas RAZULEVIČIUS, Nijolė PATACKIENĖ (Algirdo PATAČKO žmona), M. DAMBRAUSKIENĖ (politikalinio Liudo DAMBRAUSKO žmona; M. DAMBRAUSKIENEI čekistai siūlė rašyti malonės prašymą, jei nenorinti, kad jos vyras mirytų kalėjime) inžinierius Viktoras KRŪMINIS, filosofas Albinas PLĖSNYS, vilniečiai - filologas Rimantas MATULIS, gydytoja Gaudenta JUOZAPAITYTĖ, inžinierius Juozas PRAPIESTIS; Zarasų rajone dirbanti gydytoja Ramunė BUTKEVIČIŪTĖ, Garliavoje gyvenantis Adolfas TERESIUS ir kt.

Visi tardomieji buvo klausinėjami apie ryšius su Algirdu PATAČKA, Algiu SAUDARGU, Petru KIMBRIU. Tardytojai stengėsi surasti liudininkų, kurie patvirtintų tardytų ar asmenų, pas kuriuos buvo kratos, ypač Antano ir Algio PATAČKŲ "antitarybinę veiklą". Antanui PATAČKUI buvo priskiriama knygos "Kun. Ambrozijus JAKAVONIS 1886-1986" bei leidinio apie Baltarusijos lietuvių autorystė. Tardymuose čekistai tvirtino, kad tardomųjų santykiai su religija jų nedomina, tačiau nuolat primesdavo įvairius kiausimus, liečiančius pasaulėžiūrą ar tiesiogiai susijusius su religija.

Šiluva. 1986 m. rugsėjo 8 d. apie 16 v. Šiluvos autobusų stotelėje saugumiečių ir milicininkų buvo sulaikytas Alfonsas BUMBULIS, rinkęs Šiluvos bažnyčioje parašus dėl Klaipėdos bažnyčios gražinimo. Milicijos darbuotojai A. BUMBULI, atėmę iš jo tekstus su parašais, nuvežė į Šiluvos milicijos skyrių. Iš Šiluvos A. BUMBULIS buvo nuvežtas į Raseinius, kur rajono teisėjas ŠUMAUSKAS perskaitė kaltinamąjį aktą, esą A. BUMBULIS, koliojęs milicijos pareigūnus, nevykdęs jų nurodymų. A. BUMBULIS mėgino paneigti melagingus kaltinimus, sakydamas, jog incidentą Šiluvos autobusų stotelėje matė apie 30 žmonių ir jie gali paliudyti, kad nieko panašaus nebuvo, minėti kaltinimai tendencingai sufabrikuoti. Kaip ir įprasta tokiais atvejais, teisėjui ŠUMAUSKUI nerūpėjo tiesa, pareiškęs "liudininkų gana", nuteisė A. BUMBULI 7 paroms arešto. Raseinių kalėjime A. BUMBULIS išbuvo iki rugsėjo 15 d.

Sunaikinant pareiškimų tekstus ir parašus, su parašų rinkėjais dėl Klaipėdos bažnyčios gražinimo čekistai ir milicininkai grubiai elgėsi Sedoje, Kartenoje ir kt. vietovėse.

TEIGIAMA VLIKO ATSTOVYBĖ
EUROPOJE

Š. m. gegužės 2 d. VLIKO Valdybos osėdyje pirm. dr. K. Bobelis painformavo apie VLIKO atstovybės steigimo uropoje reikalą. Latviai tokią atstovybę jau turi Miunsteryje, V. Vokietijoje. Ietaliai apsvarsčius visą reikalą, buvo utarta VLIKO atstovybę įsteigti Strasbourg, Prancūzijoje. Jos reikalų vedėju viečiamas Algis Klimaitis, dabartinis VLIKO ir Pasaulio Pabaltiečių Santalkos edėjas Europoje. Įstaigai suorganizuoti taip pat bus prašoma VLIKO atstovo Prancūzijoje, Adolfo Venskaus, ir kitų Europos lietuvių veikėjų pagalbos. Buvo pareikštas įsitikinimas, kad VLIKO atstovybės įsteigimas Europoje pagelbės toliau sustiprinti Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės atstatymo darbus. Įstaiga pradės veikti š. m. birželio 1 d.

Dr. Bobelis perskaitė Bendrojo pabaltiečių amerikiečių komiteto Vašingtone laišką, kuriame siūloma surengti Pasaulio Pabaltiečių Santalkos (Baltic World Council) viršūnių konferenciją, kurioje dalyvautų ir Pabaltijo valstybių diplomatiniai atstovai. Nutarta pasitarti su Lietuvos diplomatais bei organizacijų veikėjais ir tada atsakyti į šį pasiūlymą.

Aptartas pareiškimo dėl Vilniaus arkivyskupijos prijungimo prie Lietuvos bažnytinės provincijos projektas (žr. psl. 1).

Taip pat apsvarstytas raštas Popiežiumi ryšium su Lietuvos krikšto 600 metų sukakties minėjimu, kuris bus išsiųstas Vatikanui artimiausiu laiku.

Ryšium su Tautos Fondo suvažiavimu Brooklyne gegužės 9 d. L. Grinius paaikškino apie numatytus įstatų pakeitimus ir Tautos Fondo suvažiavimo programą. VLIKĄ suvažiavime atstovaus vice-pirmininkas L. Grinius ir sekretorius dr. J. Stiklorius.

Dr. Krivickas ir M. Samaitienė painformavo apie JAV delegacijos vadovo Vienos konferencijoje, ambasadoriaus Zimmermann'o ir kitų praeitą mėnesį Valstybės departamente pranešimus šios konferencijos klausimais.

V. Jokūbaitis pranešė apie ŠALFO suvažiavimą kovo mėn. Toronte, ir apie VLIKO Tarybos posėdį (kovo 21 d.) Čikagoje, kuriame jis atstovavo VLIKO Valdybai. (ELTA)

CIRURGIOES DENTISTAS

Dr. Jonas Niciporciukas

Dr. Paulo R. Niciporciukas

Rua Cap. Pacheco Chaves, 1206 - 10 and.

V. Prudente - Fone: 273-6696

FÁBRICA DE GUARDA - CHUVAS

Guarda Chuvás de todos os tipos. para homens, senhoras e crianças.

Mini-sombrinhas, tipo Italiano e Alemão.

Vicente Vitor Banys Ltda.

Rua Coelho Barradas, 104 - V. Prudente - Fone: 274-0677

Res.: 274-4886

STASYS YLA

MEDITACIJOS

Valančiaus tipo vadas

Arkiv. Jurgio Matulaičio
vieta atgimstančioj tautoj
(Tęsinys)

PRIPAŽINTAS AUTORITETAS IR VADAS

Kad Matulaitis buvo ypatingas vadas, pasigirdo mūsų visuomenėje balsai tik po jo mirties. A. Smetonos žodžiais, "jis buvo didelis visuomenės organizatorius. Visuomenės organizavimas, jos tvarkymas, rikiavimas — štai kokia vedamoji mintis žymėjo arkiv. Jurgio gyvenimą" (AJM, 65). "Lietuvių Tautos Valia" (1927. II. 1) rašė: "Reta vado asmenybė buvo a. a. Jurgis (Matulevičius)". "Lietuva" (1927. II. 2) pastebėjo, kad "Arkiv. Jurgis buvo tas žmogus, kuris seniai pramatė gresiantį mūsų tautai pavojų ir daug yra padaręs jam pašalinti... Jis buvo visų pripažintas neginčijamas autoritetas ne tiek dėl savo padėties, kiek dėl asmens ypatybių".

Kokios gi buvo Matulaičio ypatybės, padariusios jį pripažintu autoritetu ir vadu? Jo mokinys Petrapilio Akademijoje, vėliau profesorius Iz. Tamošaitis rašė: "Visus suprasti ir atjausti mokanti širdis, sujungta su valia ir iš jos einančiu šventumu bei galingu protu padarė Ganytoją (Matulaitį) ta didele, pilnutine asmenybe" (AJM, 71). Katalikų dienraštis "Rytas" Matulaičio mirties dieną (1927. I. 27) apibūdino jį šitaip: "Arkiv. Jurgio asmenybė savo begaliniai kilniu ir šventu gyvenimu, geležine valia, nepaprastu švelnumu ir geniališku protu imponavo ne tik artimiems, bet ir kiekvienam net priešingos ideologijos žmogui". Praėjus penkmečiui po jo mirties, "Naujoji Romuva" Matulaityje išvelgė ikūnytą sintezę, kurią Šalkauskis vėliau skelbė visai mūsų tautai. "Arčiau išžiūrėjus į vysk. Matulevičiaus asmenybę, galima pajauti, kad jame buvo susikristalizavusios Rytų ir Vakarų kultūros kilniausios savybės. Galima drąsiai sakyti, kad jo asmenybėje pasireiškė tų dviejų kultūrų sintezė, bet vienkart jame išliko grynas lietuviškumas su kilniausiais protėvių pradais (N R 1931, Nr. 18).

Kaip šis "talentingas veikėjas, netgi reformatorius", tariant Tumo-Vaižganto žodžiais, išaugo? Viena aišku, kad jį augino ir brandino ne vien Lietuvos žemė. Jis ją apleido jaunas ir keliavo per Lenkiją, Rusiją, Šveicariją. Šiose trijose šalyse, pradėjęs nuo Lietuvos, jis mokėsi ir dirbo ligi pagaliau išėdo į Vilniaus vyskupo sostą. Kur bebūdamas, jis neatitrūko nei nuo lietuvių, nei nuo Lietuvos reikalų. Pasilikęs lietuviu kamiene, bet mokėsis visur ir iš visų, jis ir pasiekė tos sintezės savo asmenybėje ir savo veikloje.

GYVOS KRIKŠČIONIŠKOSIOS DVASIOS METAMS

(Katalikų Kalendorius Žinynas, Kaunas - Vilnius 1986)

Gyvenimo priemonės

Aišku, žmogaus uždavinys — būti Žmogumi ir gyventi žmoniškai. Bet ar įmanoma būti ŽMOGUMI savo jėgomis? Deja, daugelio žmonių svajonė — nustebinti kitus, sudaužyti esamą ir sukurti fantastinį pasaulį. Deja, daugelis pamiršta elementarią tiesą, jog pirma reikia šiuo tuo būti, idant galėtum šį bei tą padaryti. Ir taip žmonės savom jėgom stengiasi ir būna.. griovėjais, pjovėjais, žandarais ir net budeliais. Tiesa, prometėjų buvo visais amžiais, kurie praaugdavo savo amžių ir ugnį atnešdavo žemėn, bet jų stebuklus dažnai blogam panaudodavo žmonės ir kankino, žudė savo geradarius. Visi, deja, savais sparnais bekylantys įkarai krito vėl žemėn ir dužo šipuliais, nuliūdindami savuosius. Kilnūs žmonės visada verkė, matydami išniekintus ar iškraipytus jų darbus... — Dievas nepaliko mūsų vienų: kiekvienam amžiui, kiekvienam darbui ar pašaukimui ateina Jis Pats pasiruošęs pasiimti Krikštą, sustiprinti Dvasią, pavalgydinti Savimi, atleisti Sugrįžtančiam, palaimint Iškeliaujantį, pašventinti Susituokiančius, palikti Kunigų.

I — Išėjimą iš rojaus pakartojam visi, ir visiems prieš akis atsiveria sunki žemė. Toli toli lieka Dievas, ir angelo ugninis kardas užstoja kelią atgal. Vieną kartą praėdyta siūlė yra toliau, ir nesulaikomai byra dovanoti turtai. Malonumų vaikytis vėl noris, o pasilenkti prie darbo, paklaustyti gero taip sunku. Tarp Dievo gėrybių vėl kaip miške stovim ir teisingai pasirinkti nemokam. Per Krikštą vėl ivyksta tas pats stebuklas, kuris atsitiko, kai krikštijo Jėzų: atsiveria prarastas dangus, ir į žemę vėl galime žvelgti tikėjimo akimis. Pasirodo vėl Dievas, ir Jis jau matysis pasauly, žmogaus širdy ir šventuos žodžiuos. Kūdikis vėl tampa Dievo sūnumi-dukrele, kuris svetimas, prakeiktas, atstumtas jau niekad nebebus. Per pakrikštytą savo vaiką Dievas norės pasaulin atsiųsti savo Dvasią. Kuri išmokys darbuotis, kurti ir puošti, rinktis kad ir sunkesnį, bet teisingą kelią.

KRIKŠTAS — tai tik pradžia, bet tai jau — ne pabėgimas ar išvaymas, o sugrįžimas ir pasiryžimas likti ištikimam.

ADVOCACIA E IMÓVEIS

EDSON DE OMKINAS

Direito CIVIL - Dir. CRIMINAL

Direito TRABALISTA

FONE: 449-4379

COMPRAS - VENDAS -

ADMINISTRAÇÃO DE BENS

Av. Novo Horizonte, 213 - Conj. 2 - Vila Sacadura Cabral - S. André

ANTANAS DUTKUS

PO ŠEŠIASDEŠIMT METŲ

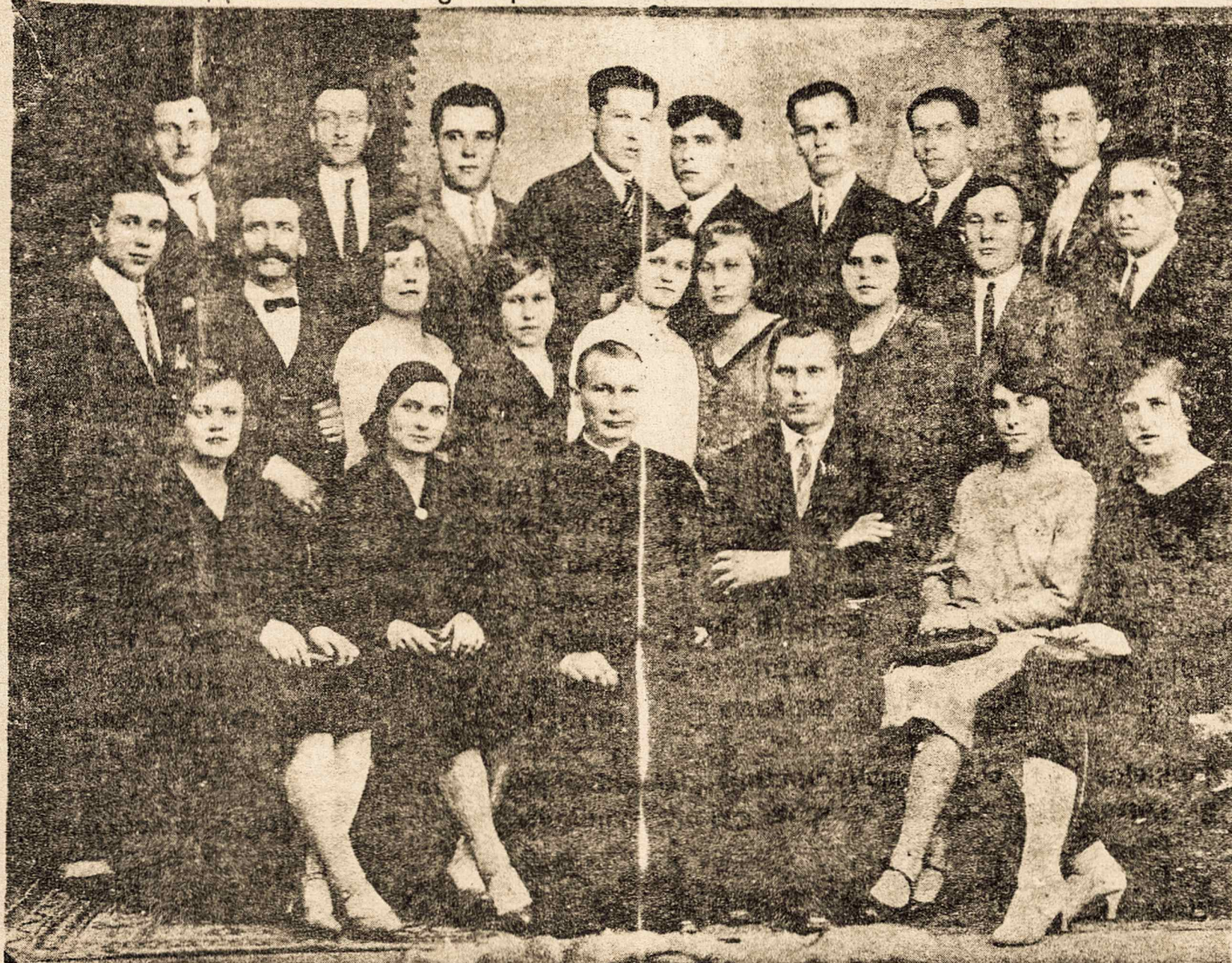
LIETUVIŲ EMIGRACIJOS BRAZILIJON
ŠEŠIASDEŠIMTMEČIUI PAMINĖTI

Pradžia Nr. 29 (1968) 1986 m.

Tąsa iš Nr. 23 (2008)

Organizuojasi Lietuviai
Katalikai

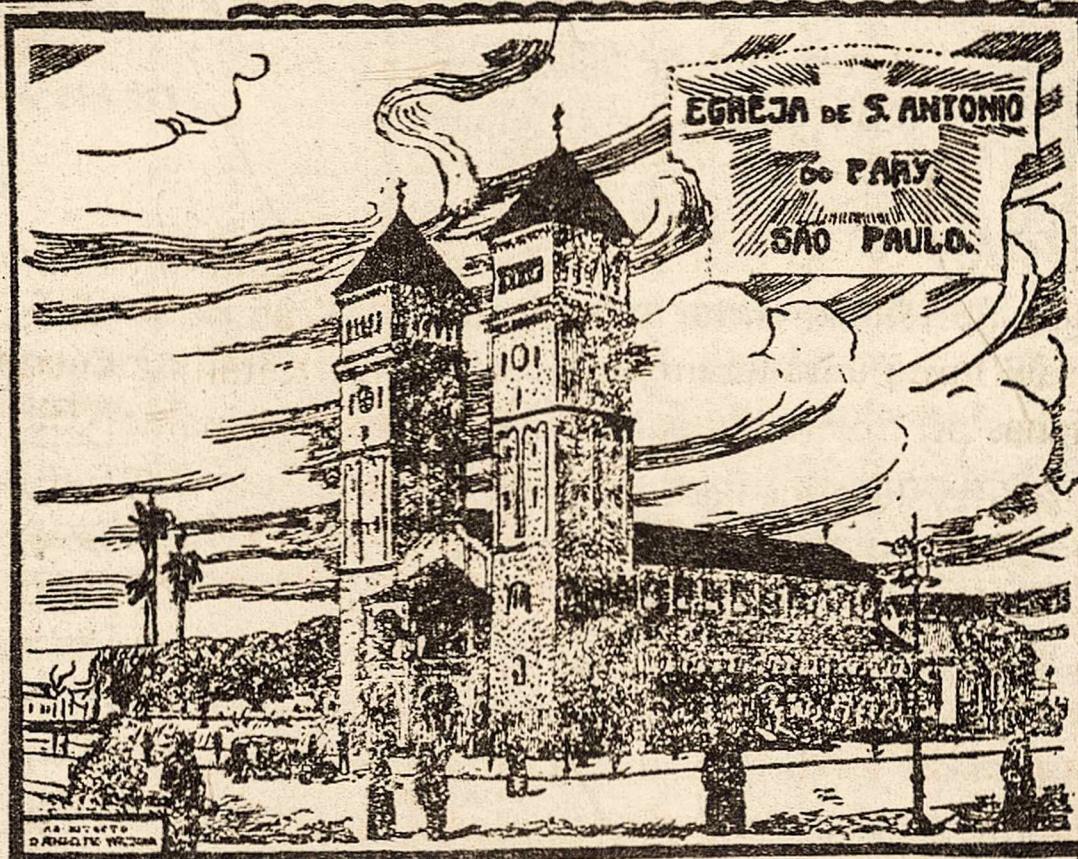
Nesant lietuvių kunigo São Paulyje, nebuvo kam rūpintis vien tik grynais lietuvių tikėjimo dvasiniais reikalais. Didesnė ateivių dalis tarp savęs santykiavo ir platesnius ryšius palaikė per pasaulietiškus lietuvių susibūrimus, organizacijas: lietuvių "Susivienijimą", "Aušros" sąjungą, "Literatų" grupę. Nuo pat pirmųjų atvykimo metų lietuviai jautė trūkumą savo dvasiškiu. Ilgai dėl to skundėsi, prašė ir, pagaliau, net "reikalavo", kad iš Lietuvos būtų paskirtas kunigas aptar-

1929 m. Pirmas Lietuvių Rymo Katalikų Bendruomenės šv. Cecilijos choras, kun. J. Valaitis suorganizuotas prie šv. Antano bažnyčios. Jis davė pradžią kitiems jaunimo būreliams organizuoti į choras kituose lietuvių apgyventuose rajonuose. Nuotraukoje pirmoje eilėje sėdi iš kairės į dešinę: E. Butkaitė-Vosylienė, Josėfa Vinkauskienė, kun. J. Valaitis, choro vedėjas S. Aniulis, S. Valiukevičiūtė ir A. Godliauskaitė-Bendžiuvienė.

nauti lietuvius katalikus religiniuose reikaluose. Pagaliau, 1928 m. rugpiūčio 10 d. pas São Paulo lietuvius atvyko savanoris, niekieno nesiūstas, lietuvis dvasiškis, kun. Jeronimas Valaitis, keletą metų gyvenęs Ž. Amerikoje ir pažinojęs emigranto gyvenimą. Jam išvykstant iš Kauno, sunkiųjų darbų kalėjimo kapelionas kun. Jasinskas prašė nuvežti "labas dienas" Brazilijos lietuviams, būtent: "Brazilijon išvažiavo daugiau negu pusė "mano parapijiečių", tai nuvežk jiems nuo manęs, kaip buvusio jų klebono, labų dienų". Vadinasi, dėl to, turbūt, Lietuva nesiskubino, ar visiškai nenorėjo, atsiųsti čia kunigą.

LIETUVIŠKOS SPAUDOS RĖMĖJAI
YRA SAVOS TAUTOS GYNĖJAI

1928 m. Šv. Antano bažnyčia. Čia apsigyveno ir dirbo pirmas lietuvių kunigas J. Valaitis, čia gimė ir vystėsi Katalikų Bendruomenė ir Šv. Cecilijos choras.

Atvykusį iš Lietuvos savanorį lietuvių kunigą dirbti katalikų apaštalavimo darbą tarp lietuvių, brazilų dvasiškią jį priglaudė vokiečių pranciškonų vienuolyne ir leido jam sekmadieniais ir didesnių švenčių proga lietuviams laikyti pamaldas. Nei Lietuvos valdžia, nei dvasinės Kauno vyriausybės kun. J. Valaitis pašalpos negaudavo. Apsigyvenęs šv. Antano vienuolyne, turėjo mokėti už kambarį, pensiją ir kitas bažnyčios aptarnavimo išlaidas. Nuo kun. J. Valaitis atvykimo, 1928 m. rugpiūčio 10 d., ir Arkivyskupijai leidus jam rūpintis lietuvių religiniais reikalais, prasidėjo ir "Lietuvių Rymo Katalikų Bendruomenės" kūrimas. Nariai Bendruomenėn buvo verbuojami šitaip: kiekvienas lietuvis atėjęs į pamaldas, prie durų gaudavo mažą vokelį, ant kurio turėdavo surašyti savo asmens davinius, – vardą, pavardę ir adresą, – ir sugrąžinti jį klebono pastatytam parapijos komiteto asmeniui su vokelinį dėtu nario mokesčiu. Pats kun. J. Valaitis ir naujai lietuvių organizacijai ir įstatus surašė tik jų niekur ne registravo. Taip buvo pradėta organizuoti Lietuvių Rymo Katalikų Bendruomenę.

"Kubatonas" – vardas, kuris pirmosios emigracijos lietuviams gerai žinomas ir primena liūdnus 1929/1930 nedarbo metus. Čia plūkė jie savo kojas kasdami ilgus (serra do mar) tūnelius São Paulo-Santos ruože.

LIETUVOS KATALIKŲ BAŽNYTINIAI LEIDINIAI PO 1944 METŲ

Kan. dr. J. Stankevičiaus leidiniai

1. Evangelijos (šventadienių perikopės) apie 1950 m. (apie 48 psl.) 1.000 egz.
- 2.-5 Katalikų maldaknygė, 4 leidiniai (apie 200 psl.) 1956 – 1959 m. Iš viso 75.000 egz.
- 5-10. Lietuvos TSR katalikų kalendorius 1956-1960 m. penki leidimai, kiekvienas po 5.000 egz.

Vilniaus Arkivyskupijos leidinys

Kalendorius liturgicum pro. A.D. 1957 1.000 egz.

Lietuvos Vyskupų Konferencijos leidiniai

(Iki 1980 m. vadinta Lietuvos TSR Vyskupijų Ordinarių Kolegija)

1. Romos Katalikų apeigynas, 2 tomai ir natų priedas (286 - 415 - 128) 1956 3.000 egz.
2. Liturginis Maldynas (587 psl.) 1968 65.000 egz.
3. II Vatikano Susirinkimo nutarimai (431 psl.) 1969 3.000 egz.
4. Naujasis Testamentas (638 psl.) 1972 11.500 egz.
5. Psalmynas (262 psl.) 1973 11.500 egz.
6. Maldynėlis "Visada su Dievu" (224 psl.) 1977 80.000 egz.
7. Katekizmas "Mūsų tikėjimo šviesa" (128 psl.) 1980 60.000 egz.

60 METŲ BRAZILIJŲ

ne Brazilijoje, kuri vėliau prisiėmė "Švento Juozapo" vardą.

Sunki buvo pradžia katalikų Bendruomenei. Patį sunkiausia tais metais nedarbo našta slėgė visus. Bendruomenės nariai – parapijonys, – negalėjo paremti savo "parapijos kleboną" kaip priderėtų, bet dar ir tiesioginio nario mokesčio – milreisą – negalėdavo sumokėti arba "užmiršdavo", atėję į bažnyčią, įdėti vokelin savo parapijinę duoklę. Tokiose sąlygose pradėjusi organizacinį gyvenimą, katalikų Bendruomenė nesiribojo tik maldomis ir tikėjimo tiesų saugojimu, kad lietuviai nenukryptų nuo katalikiškų normų, bet po truputį, iš lėto jungė jaunimą lietuviškoje dvasioje prie savų, iš tėvynės atsivežtų papročių puoselėjimu. Katalikų Bendruomenės globoje, prie šv. Antano vienuolyno organizavosi dainos mėgėjai, kurie giedojo bažnyčioje šventas giesmes, o kartais pasirodydavo viešai su lietuviškos dainos koncertais, kurie budino tautinius jausmus ir žadino lietuvių širdyse ilgesį savam kraštui, jos kalbai ir papročiams. Greta katalikų Bendruomenės, priežiūroje kun. J. Valaičio, prie šv. Antano bažnyčios, 1929 m. gimė S. Aniulio vedamas pirmas lietuvių choras Brazilijoje, pavadintas "Šv. Cecilijos" chorą.

Bus daugiau

8. Katalikų kalendorius – žinynas (151 psl.) 1982 3.000 egz.
- 9 Katalikų kalendorius – žinynas (240 psl.) 1983 4.000 egz.
10. Katalikų kalendorius - žinynas (240 psl.) 1984 5.000 egz.
11. Katalikų kalendorius žinynas (286 psl.) 1985 5.500 egz.
- 12 Katalikų kalendorius - žinynas (295 psl.) 1986 6.000 egz.
13. Katalikų kalendorius - žinynas (gaminama) 1987 6.500 egz.
14. Romos mišiolas II t. (295 psl., 1982 2.500 egz.
15. Romos Mišiolas III t. (674 psl.) 1982 2.500 egz.
16. Romos mišiolas IX t. (95 psl.) 1983 2.500 egz.
17. Romos mišiolas I t. (117 psl., gaminamas 2.500 egz.
18. Romos mišiolas IV t. (376 psl., gaminamas) 2.500 egz.
19. Romos mišiolas VII t. (apie 560 psl., gaminamas, 2.500 egz.
20. Šv. Kazimiero paveikslėlis 1984 50.000 egz.
21. Krikšto jubiliejaus paveikslėlis 1987 50.000 egz.
22. Liturginis maldynas, II leidinys (624 psl.) 1984 160.000 egz.
23. Katalikų kalendorėlis (bukletas, 1984 20.000 egz.
24. Katalikų kalendorėlis (bukletas, gaminamas 1987 20.000 egz.
25. Katekizmas. "Mūsų tikėjimo šviesa", II leid. (112 psl.) 50.000 egz.
26. Naujasis testamentas, II leid. (gaminamas, 11.500 egz.

K.V.A.

PAGRINDINĖ JAV KATALIKŲ ORGANIZACIJA SKATINA KATALIKUS PRISIDĖTI PRIE MALDOS VAJIAUS UŽ LIETUVOS KALINIUS

Gegužės 19 d. JAV Nacionalinė Vyskupų Konferencija - JAV Katalikų Konferencija išleido oficialų pareiškimą, remiantį Lietuvos katalikų paskelbtas maldos dienas už Lietuvos politinius kalinius.

Konferencijos generalinio sekretoriaus pavaduotojas kun, Donald Heintschel skatina visus JAV katalikus bei kitus gerus valios žmones savo maldomis prisijungti prie Lietuvos katalikų, kurie paskelbė gegužės 23 - 31 dd. maldos laiko-

tarpiu už kalinamus kunigus bei kitus sąžinės kalinius.

Pareiškime teigiama, kad anot lietuvių tremtinių šaltinių, bent 36 lietuviai, įskaitant tris kunigus, yra kalėjime ar tremtyje dėl to, kad jie gynė žmogaus teises. Kovo 11 d. Lietuvos vyskupai pasiuntė pareiškimą sovietų pareigūnams pageidaujant trijų kalinamų kunigų paleidimą. Be to, dešimt buvusių lietuvių politinių kalinių neseniai prašė Sovietų Sąjungos vado M. Gorbachevo, kad jis paleistų tuos tris kunigus bei visus kitus sąžinės kalinius, tęsia pareiškimas.

Baigiant, Nacionalinė Vyskupų Konferencija – JAV Katalikų Konferencija prijungia savo balsą prie apeliavimo, kad būtų paleisti visi tie, kurių vienintelis nusikaltimas yra tai, kad jie nori naudotis pagrindine žmogaus teise, būtent išpažinti savo tikėjimą.

(LIC)

LIETUVIAI LENKIJOJE

Pagal Krokuvos kurijos savaitraštį "Tygodnik Powszechny", balandžio mėn. pradžioje Krokuvos katalikų inteligentų klube ryšium su vysk. Matulaičio-Matulevičiaus beatifikacija buvo skaitytos septynios paskaitos. Paskutinioji buvo Barbaros Vileišytės – tema "Vyskupo Matulevičiaus misija Lietuvos respublikoje".

Tas pats savaitraštis balandžio 12 d. laidoje rašo: "Kovo 7 d. į Čenstakavą atvyko Lenkijoje gyvenančių lietuvių maldininkų grupė. Joje buvo per 600 lietuvių katalikų, kurių daugelis dėvėjo tautinius drabužius. Jie atvyko iš Gdansko, Seinų ir Suvalkų, Vroclavo ir kitų vietovių. (...).

Iškilingoms koncelebracinėms lietuvių kalba Mišioms vadovavo Punsko klebonas kun. Prel. Ignatas Dzermeika ir pasakė pamokslą. (...). Mišių pabaigoje išvykos organizatorius kun. Alfonsas Jurkevičius iš Vroclavo sukalbėjo Lietuvos krikšto sukakties maldą, o bendras Marijos giesmės ir Lietuvos himno giedojimas lydėjo stebuklingo paveikslo užskleidimą".

**PIRMYNĮ KOVĄ UŽ TĖVYNĘ,
UŽ BRANGIĄ ŽEMĘ LIETUVOS.
GARBĖ TĖVAMS, KURIE JĄ GYNĖ,
IR KAS UŽ ATEITĮ KOVOS.**

Maironis

CHOPPERIA

ALEXCHOPP LTDA.

CHOPP – PIZZA – QUEIJOS – FRIOS
RESERVAS PARA FESTAS – MUSICA AO VIVO
Rua SOLON 1062 – Bom Retiro – Tel. 223-2333

MŪSŲ ŽINIOS

600 METŲ, JUBILIEJUS V. ZELINOJ

Šv. Juozapo parapija paminės Lietuvos Krikščionybės Jubiliejaus iškilmes tą pačią dieną, kaip ir visi lietuviai su Popiežium Jonu Pauliumi Romoj: sekmadienį, birželio 28 dieną, per 11 val. mišias.

Šv. Kazimiero parapijoj tas pats minėjimas bus 4 val. po pietų.

LIETUVA IMIGRANTŲ PARODOJE IBIRAPUEROS RŪMUOSE

Birželio mėnesio 26 dieną, 20 valandą bus atidaryta XIII KULTŪRINĖ IMIGRANTŲ PARODA Ibirapueros parko BIENAL rūmuose.

Lietuvių kolonija kartu su virš 30 kitų tautų kolonijų vėl dalyvaus šioje tradicinėje parodoje.

Lietuvos standą organizuoja Muziajaus ir Arkyvo komisija, kuriai vadovauja Aldona Valavičienė.

Šį svarų kultūrinį pasirodymą remia mūsų kolonijos organizacijos, jaunimo tautinių šokių ir dainų vienetai ir taip pat pavieniai kolonijos veikėjai.

Lietuvių Sąjunga Brazilijoje jau davė sumą padengti paviljono mokestį, kuris šiais metais pakilo iki Cz\$. 2.000,00. Reikia pažymėti, kad Sąjunga jau ketvirtą sykį teikia šią pagelbą. Mūsų didelis ačiū Sąjungos Valdybai.

Kaip ir kitais metais parodoje pasirodysime lietuvių tautos kultūrą, meną, papročius ir dabartinę politinę padėtį. Šiais metais bus paminėtas Lietuvos 600 metų krikšto jubiliejus.

Vėl turėsime malonumą pasigėrėti ponios Marijos Remenčienės meniškais juostomis ir kilimais, kuriuose atsispindi mūsų krašto dailininkų kūrybinė dvasia, gabumas ir grožis.

Mūsų tautinių šokių grupės Nemunas, Aušra ir Rūtelė dalyvaus ir išpildys programą Parodos Tautų Festivalyje. Šokiai ir pasirodymai yra atliekami vakarais ketletą kartų savaitės bėgyje. Apie lietuvių pasirodymus pranešime atėimančiuose numeriuose. Šokių grupėms vadovauja Silvija Bendoraitis Machado, Lucija Banytė ir Regina ir Cristina Karokas. Bufetą organizuoti, išlaikyti ir vadovauti apsiėmė šiais metais ponios Angelina Tatarūnienė ir Ana Dirsė Coralon. Bufetą aptarnaus Jaunimo Sąjungos nariai, kurie tuo būdu nori sukelti lėšų dėl Jau-

PARDUODAME

AUTOMOBILIAMS

LIPINĖLIUS – Adesivos
SKYDELIUS su grandinėmis
Chaveiros com emblema Vytis.

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOJ

Šio ML numerio
GARBĖS LEIDĖJAS

ALGIMANTAS SALDYS

Mielam ML skaitytojui ir rėmėjui širdingai dėkojame.

Administracija

CONVITE A FESTA DAS NAÇÕES

Associação Atlética Acadêmica Oswaldo Cruz

R. Artur de Azevedo n.º 1

BARRACA DA LITUÂNIA

nimo Kongreso įvykstančio ateinančiais metais Australijoje. Parodoje ir šį kartą turėsime lietuviškų darbėlių bazarą, kuriam sutiko vadovauti parodos nenuilstama bendradarbė ponija Silene Silickas su savo dukrelėmis.

Parodos rengimo komisija iš anksto taria nuoširdų lietuvišką ačiū už pažadėtą paramą mūsų organizacijoms, mūsų jaunimui ir mūsų bendradarbiams. Nuo mūsų bendro darbo priklausys lietuvių tautos ir kultūros propagavimas šitame Brazilijoje ir ypač 13 milijonų gyventojų mieste São Paulyje.

Kviečiame visus lietuvius ir lietuvių draugus apsilankyti mūsų parodoje.

Atidarymas įvyks šio mėnesio 26 dieną, 20 valandą ir tęsis iki liepos 5 dienos vakaro kada įvyksta šokių festivalas ir kolonijos gražuolės išrinkimas.

Aldona Valavičienė

UŽSIMOKĖJO UŽ "ML"

Alda GRIČIŪNAS	Cz. 300,00
Carlos ČEPUKAS	Cz. 300,00
Eduardo PAŽĖRA	Cz. 600,00
Regina Anna GOGELIS	Cz. 250,00
Nilza GUZIKAVSKAS	Cz. 200,00
Vladislovas STULGAITIS	Cz. 300,00
Kazimieras RIMKEVIČIUS	Cz. 300,00
Bronius MARTINAITIS	Cz. 300,00
Vincas ŠUKYS	Cz. 700,00
J. Alberto MINKAVSKAS	Cz. 300,00
Leonid MEDVEDER	Cz. 300,00
Silvana de MESQUITA	Cz. 500,00
Petras ŠUKYS	Cz. 500,00

GERIAUSIAS BŪDAS UŽSIMOKĖTI MŪSU, LIETUVOS PRENUMERATA, tai išsityti čekį Francisco Gavėnas arba Petras Rukšys vardu ir pasiųsti paprastu paštu.

PARAMA KELIONEI

Kun. Pr. Gavėnas, Lietuvos Krikšto Jubiliejinių Metų minėjimo Vykdomojo Komiteto pirmininkas, išvyko jubiliejinėm šventėm Romoj ir kaip atstovaujantis Brazilijos lietuviams. Jo kelionę BL Sąjunga parėmė Cz. 2.000 auka.

ML-VOS LEIDINIAI

Prie anksčiau pasirodžiusių leidinių, kaip "L'Eglise en Lithuanie", "Inferno no gelo", "Uma Igreja mártir", MŪSŲ LIETUVOS spaustuvė paskutiniu metu išleido lapelį "Uma Igreja algemada" su malda už Lietuvą, ypač gedulingojo birželio minėjimo proga.

Ypač lietuviams skirta išėjo "Litanija", kur kiekvienas Švč. Jėzaus Širdies Litajos kreipinys yra "išverstas" ir "pristatytas" eilėmis-sonetu. Leidinys – 80 puslapių, su keturių spalvų virželiu – yra skirtas ir Lietuvos Krikšto Jubiliejui prisiminti.

VEIKLOS KALENDORIUS

Birželio mėnuo:

– 28: Lietuvos Krikšto Jubiliejus iškilmingas minėjimas Vilniuj ir Romoj; arkivysk. Jurgio Matulaičio beatifikacija šv. Petro bazilikoje Romoje; šv. Kazimiero parapijoj Jubiliejinių Metų programa, jungiantis su viso pasaulio lietuviams Jubiliejaus šventime.

CURSO
AUDIOVISUAL
DO IDIOMA LITUANO
POR CORRESPONDÊNCIA
Informações: tel.273-0338